

งานวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลเชิงสาเหตุความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และเพื่อทดสอบความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดลเชิงสาเหตุความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ระหว่างขนาดของโรงเรียนที่แตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 300 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลได้แก่ ผู้บริหาร ครู-อาจารย์ ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยตัวแปรภายในแฝง 2 ตัวแปร คือ ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร และ ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน ตัวแปรภายนอกแฝง 3 ตัวแปร ได้แก่ ปัจจัยด้านวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์ของโรงเรียน ปัจจัยด้านการบริหารจัดการภายใน และปัจจัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่สนับสนุนการเรียนรู้ โดยตัวแปรแฝงวัดจากตัวแปรสังเกตได้ทั้งหมด 19 ตัวแปร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ซึ่งมีความเที่ยงในการวัดตัวแปรสังเกตได้ แต่ละตัวตั้งแต่ 0.74 – 0.92 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงบรรยาย การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันและการวิเคราะห์โมเดลลิสมัล

ผลการวิจัยสรุปผลได้ดังนี้

1. โมเดลเชิงสาเหตุความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนประกอบด้วย ตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงต่อความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ขององค์กรได้แก่ ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร ตัวแปรที่มีอิทธิพลทางอ้อมต่อความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนได้แก่ ปัจจัยด้านวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์ของโรงเรียน และปัจจัยด้านทรัพยากรสารสนเทศที่สนับสนุนการเรียนรู้ อิทธิพลทางอ้อมผ่านปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร และตัวแปรที่มีอิทธิพลรวมต่อความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนรวมสูงสุดได้แก่ ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร ปัจจัยด้านทรัพยากรและสารสนเทศที่สนับสนุนการเรียนรู้ ปัจจัยด้านการบริหารจัดการภายใน และปัจจัยด้านวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์ของโรงเรียน ตามลำดับ
2. โมเดลเชิงสาเหตุความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนโดยภาพรวมมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์โดยให้ค่าไค-สแควร์ = 48.14, $p=0.43$ $df=47$ $GFI=0.98$ $AGFI=0.93$ และ $RMR=0.012$ ตัวแปรในโมเดลสามารถอธิบายความแปรปรวนความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ได้ร้อยละ 96
3. โมเดลเชิงสาเหตุความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนไม่มีความแปรเปลี่ยนของรูปแบบโมเดลระหว่างโรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่ โดยให้ค่าไค-สแควร์ = 256.03, $p=0.81$ $df=277$ $GFI=0.90$ $NFI=0.98$ $RFI=0.97$ และ $RMR=0.013$ และไม่มีความแปรเปลี่ยนของค่าพารามิเตอร์ของเทริกซ์อิทธิพลเชิงสาเหตุระหว่างตัวแปรภายในแฝง ค่าพารามิเตอร์ของเมทริกซ์อิทธิพลเชิงสาเหตุจากตัวแปรภายนอกแฝงไปยังตัวแปรภายในแฝง และค่าพารามิเตอร์ของเมทริกซ์ความแปรปรวน-ความแปรปรวนร่วมระหว่างความคลาดเคลื่อนในการวัดตัวแปรภายในแฝง

The purposes of this research were to develop the casual model of learning organization in basic education school, to examine the goodness of fit of the model to the empirical data, and to test invariance of the model of the learning organization in basic education school. The research responders were school directors and teachers. Variables consisted of two endogenous latent variables: learning organization and organizational culture and three exogenous latent variables: school's vision and strategies, internal management, and technology and information learning support. These latent variables were measured by 19 observed variables. Data were collected by questionnaires having reliability for each variable ranging from 0.74 – 0.92 and analyzed by using descriptive statistics, Person's product moment correlation and LISREL analysis.

The major finding were as follows:

1) The causal model of learning organization in basic education school consisted of direct effect variable: organizational culture as well as indirect effect variables: school's vision and strategies, and technology and information learning support which intervened organizational culture. The highest total affecting variable was organizational culture.

2) The overview of the causal model of learning organization in basic education school was fitted with empirical data having Chi-square=48.14, $p=0.43$, $df=47$, $GFI=0.98$, $AGFI=0.93$ and $RMR=0.012$. The variables in the model accounted for 96% of learning organization in basic education school.

3) The causal model of learning organization in basic education school had invariance sizes of school, Chi-square=256.03, $p=0.81$, $df=277$, $GFI=0.90$, $NFI=0.98$, $RFI=0.97$, and $RMR=0.013$. There was invariance of causal relationship matrices parameter between the internal latent variables, the parameter of causal relationship from the external latent variables to the internal latent variables and the variance-covariance matrices parameter between the error of measuring internal latent variables.